

Koudwatervrees gemeentes bij keuze voor biobol

Telers, handelaren en inkopers van gemeentes kwamen in Haarlem bijeen om met elkaar na te gaan hoe vooral de afzet van biologisch en duurzaam geteelde bollen is te verbeteren. “Iedereen is enthousiast, maar de grote orders blijven uit”, aldus biologische bollenteler John Huiberts.

Tekst: Arie Dwarswaard | Fotografie: René Faas

“Wie is hier aanwezig vanuit de handel?”, vraagt dagvoorzitter Marjan van Kampen-Nouwen, burgemeester van Schagen, aan de ruim veertig aanwezigen bij het Kenniscafé Inkoop Duurzame Bollen. Enkele handen gaan omhoog. “Ik hoop dat u aan het eind van deze middag met een goed gevulde orderportefeuille naar huis gaat.” Die wens blijkt deze middag minder gemakkelijk te vervullen dan gedacht. En eigenlijk is daarom ook dit Kenniscafé georganiseerd door Groen Kennisnet van de provincie Noord-Holland. Want wat is de stand van zaken als het gaat om de biologische en duurzame teelt van bloembollen? Even de feiten: een kleine groep telers teelt zijn bloembollen biologisch. Rondom deze groep bevinden zich tien bedrijven die zich in Natural Living and Growth (NLG) hebben georganiseerd om samen uit te zoeken op welke manier bloembollen zijn te telen met minder chemische gewasbescherming en kunstmest. De nadruk bij NLG ligt op het verbeteren van de bodemkwaliteit, waardoor bloembollen gezonder blijven. Het aanbod van biologische en duurzaam geteelde bloembollen is er dus.

“Iedereen is enthousiast over wat ik als biologische teler van bloembollen doe, maar de grote orders blijven uit. Als iedereen zou doen wat ze tegen mij zeggen, dan zou ik al mijn bollen kwijt zijn”, zo stelde John Huiberts vast. Handelaar Robbert Uittenboogaard van JUB Holland deelt die mening. “De vraag naar deze producten is er, de interesse is er ook, maar echt snel groeien doet deze markt niet.” Toch ziet hij de meeste kansen voor afzet via hoveniers en institutionele kopers als gemeentes en provincies. “De consument koopt maar heel beperkt biologische bollen. Het is nauwelijks uit te leggen waarom een gangbare bol 75 cent kost en een biologische 1,50 euro. Dan kiest hij toch voor de goedkope variant.”

TRAAG EN REGELS

Aanwezig zijn ook enkele inkopers van gemeentes, waaronder Amsterdam en Den Haag. In beide gemeentes heeft de gemeenteraad besloten dat er alleen nog maar biologische bollen mogen worden aangeplant. Goed nieuws dus voor de sector. Dit democratisch genomen besluit levert echter wel de nodige voetangels en klemmen op, zo maken de inkopers duidelijk. Zo mag een gemeente op grond van Europese regels geen zaken doen met één leverancier. De order moet worden aanbesteed. Maar als er maar één leverancier is, wat dan? Bovendien komen de orders laat of te laat af, zo stelt Uittenboogaard.

De Noord-Hollandse gedeputeerde Jaap Bond vat de materie helder samen. “Het is nu tijd om de vraagkant te stimuleren.

Dat kan de provincie oppakken. De sector toont zijn ambitie en dan moet de overheid wel het goede voorbeeld geven. Wij staan open voor suggesties.”

GEDULD

Dat de markt voor biologische producten zich wel degelijk kan ontwikkelen, maakt eigenaar Jan Schrijver van biologisch-dynamisch groenteteeltbedrijf De Lepelaar uit Sint Maarten duidelijk. “Ik begon in 1971 met biologisch te telen. Ik zocht mijn afzet in Amsterdam. De eerste keer ging ik met zeven kisten groente op de markt staan en kwam er met vijf thuis. Maar elke week ging het beter. En nu telen we 75 ha biologische groenten en liggen die groenten gewoon in de schappen bij de supermarkt.”

Een mooi succesverhaal, maar zoveel tijd hebben de huidige telers niet om op succes te moeten wachten, zo maken ze duidelijk. Het is nu nodig dat er meer beweging komt.

AAN TAFEL

Aan drie tafels kunnen de deelnemers met elkaar in gesprek over respectievelijk teelt, handel en inkoop. Het zorgt voor levendige gesprekken tussen de deelnemers. Als na afloop dagvoorzitter Marjan van Kampen-Nouwens nagaat wat er zoal is besproken, blijkt dat er vooral veel behoefte is aan duidelijkheid over de diverse keurmerken die er bestaan. Naast Skal, voor biologisch geteelde bollen, is er PlanetProof van Stichting Milieukeur, maar ook MPS. Miguel Ramon Jansen van de gemeente Amsterdam vindt het lastig om te bepalen welke mate van duurzaamheid bij al deze keurmerken hoort. “Wat zeggen die keurmerken over hoe duurzaam zo’n bol is geteeld?”

Een andere zorg bij Ramon Jansen is de betrouwbaarheid. “Wij willen best voor meer jaren afspraken maken met leveranciers over hun bollen, maar dan moet er wel worden

geleverd.” Huiberts gaf aan dat hij ook graag voor meer jaren afspraken zou willen maken en maakte duidelijk dat de gemeente zich over de leveranties geen zorgen hoefde te maken. “Juist als er voor meer jaren afspraken zijn, kan ik mijn areaal daarop aanpassen.”

Wat de veelheid aan keurmerken betreft, werd voorgesteld om met drie kleuren te gaan werken: goud, zilver en brons, waarbij goud bijvoorbeeld voor Skal zou kunnen staan. Alle partijen vonden dat een idee dat de moeite is om verder uit te werken.

De aanwezige telers en handelaren maakten aan de gemeenten duidelijk dat het late bestellen van bollen echt niet kan. Orders komen vaak pas in november of soms nog later binnen bij de handel. Dan is de keuze niet meer heel groot.

MEER AANBIEDEN

Om het probleem aan te pakken van maar één leverancier, werd het plan geopperd om hoveniers, handelaren en telers met elkaar te laten samenwerken om zo meer aan te bieden dan alleen biologische of duurzaam geteelde bollen. Huiberts: “Dan neemt de hovenier het planten en het onderhoud voor zijn rekening. Wij zijn samen met JUB Holland hiermee aan de slag gegaan. Hoveniers gaan steeds meer vragen om duurzame bollen. Nu zijn de gemeenten aan zet.” Dagvoorzitter Marjan van Kampen-Nouwen stelde aan het einde van de middag vast dat het in ieder geval was gelukt om partijen met elkaar in gesprek te laten gaan over de stagnerende afzet van bio en duurzaam. “Maar hier eindigt het niet mee. Wanneer spreken we elkaar weer? Het zou mooi zijn als we op 14 december tijdens Groen Totaal deze afspraken kunnen bekrachtigen.”

Een goed gevulde orderportefeuille hadden de handelaren nog niet op zak. Een basis ervoor is deze middag wel gelegd. Wordt vervolgd. ♦